

16. svibnja 2023. godine

Novi podatci IEA-inoga istraživanja PIRLS koje se provodi 20 godina!

Najnoviji međunarodni rezultati istraživanja PIRLS pokazuju da većina učenika vlada osnovnim vještinama čitanja usprkos smanjenju postignuća tijekom pandemije COVID-19.

Trendovi postignuća u čitanju učenika četvrtoga razreda pokazuju negativan utjecaj pandemije; socioekonomski status kućanstva i škole i dalje su jaki pokazatelji postignuća; većina djece pohađa škole s pozitivnim okružjem; mnogi učenici i njihovi roditelji samo „donekle“ vole čitati.

AMSTERDAM – Prema istraživanju PIRLS (engl. *Progress in International Reading Literacy Study*) koje provodi IEA i koje je ujedno svjetski standard za praćenje postignuća u čitanju učenika četvrtoga razreda osnovne škole, značajan postotak učenika dosegao je PIRLS-ove međunarodne referentne razine čitanja unatoč nepoznatomu negativnom utjecaju pandemije COVID-19.

PIRLS je jedino međunarodno istraživanje obrazovnih postignuća kojim su, ispitivanjem 400 000 učenika u 57 zemalja diljem svijeta, uspješno prikupljeni podatci tijekom pandemije COVID-19.

„Ogromnim naporima u zemljama sudionicama PIRLS-a 2021 prevladane su mnoge prepreke u provedbi istraživanja u školama tijekom pandemije,” rekao je dr. Dirk Hastedt, izvršni direktor IEA-e. Gotovo polovina učenika pohađala je škole u kojima je normalan rad bio prekinut osam ili više tjedana.“

Rezultati istraživanja PIRLS 2021 koje su vodili dr. Ina V. S. Mullis i dr. Matthias von Davier iz IEA-inoga Međunarodnoga istraživačkog centra TIMSS i PIRLS na Bostonskome koledžu pokazuju da je u 43 zemlje koje su u planiranome vremenu uspjeli prikupiti podatke o postignućima zabilježena gotovo sveopća pismenost. U većini zemalja najmanje 85 % učenika dosegнуlo je nisku međunarodnu referentnu razinu čitanja, odnosno može čitati jednostavne tekstove. Više od jedne trećine učenika u većini zemalja sudionica dosegнуlo je visoku međunarodnu razinu čitanja, tj. sposobno je tumačiti, povezati i procijeniti različite tekstualne i vizualne elemente u relativno teškim materijalima za čitanje.

Međutim, trendovi postignuća u čitanju odražavaju negativan utjecaj pandemije na obrazovanje: učenici u 21 zemlji sudionici, od njih 32 koje su imale usporedive podatke o trendovima između 2016. i 2021. godine, postigli su niži uspjeh u čitanju, u osam zemalja nema promjena, a samo u trima zemljama zabilježen je viši uspjeh. Prema odgovorima roditelja, ostajanje kod kuće nepovoljno je utjecalo na učenje za dvije trećine učenika.

Prema istraživanju PIRLS 2021 razlika u postignućima u čitanju s obzirom na spol i dalje ide u korist djevojčica. Djevojčice su u 51 zemlji sudionici istraživanja, od njih 57, postigle viši uspjeh u čitanju od dječaka, s prosječnom razlikom od 19 bodova.

PIRLS 2021 peti je ciklus istraživanja razvoja čitalačke pismenosti po redu kojim je obilježeno 20 godina mjerjenja trendova i prelazak na digitalno ispitivanje. Otpriklike u polovini zemalja sudionica učenici su ispitani uz pomoć najsvremenijega digitalnog sustava s poticajnim i interaktivnim materijalima za ispitivanje čitanja, a koji su uključivali simulirane *online* projekte s više mrežnih stranica, videozapisa i navigacijskih značajki kao što su poveznice i skočni prozori.

Također, istraživanjem PIRLS 2021 prikupljena je znatna količina informacija i od ravnatelja škola, roditelja i učitelja.

„Ovi podatci pružaju sveobuhvatan pogled na utjecaj pandemije na obrazovanje”, rekao je dr. von Davier.

„Prikupljanjem ovih podataka možemo bolje razumjeti svakodnevne izazove s kojima se suočavaju učenici i učitelji u kriznim vremenima te raditi na pronalaženju rješenja za podršku poučavanju i učenju.”

Na temelju rezultata svih 57 zemalja sudionica istraživanja izdvajamo sljedeće:

- **Podrška u kućanstvu učenika ima značajan utjecaj na uspjeh u čitanju.** Učenici četvrtoga razreda ostvarili su u prosjeku viša postignuća u čitanju ako dolaze iz kućanstava višega socioekonomskog statusa (SES), ako su ih roditelji često uključivali u rane aktivnosti čitalačke pismenosti i ako su vrlo dobro rješavali zadatke rane čitalačke pismenosti pri polasku u osnovnu školu. Uživanje roditelja u čitanju povezano je s višim uspjehom njihove djece u čitanju. Međutim, više od dvije trećine učenika ima roditelje koji samo „donekle vole” ili „ne vole” čitati.
- **Većina učenika nalazi se u poticajnome školskom okružju.** Učenici koji pohađaju škole u kojima se većinom nalaze učenici iz obitelji višega socioekonomskog statusa, u kojima na nastavu nije utjecao nedostatak sredstava i u kojima gotovo nema problema s disciplinom ili sigurnošću ostvarili su viši prosječan uspjeh u čitanju u četvrtome razredu. Veći naglasak škole na akademski uspjeh također je bio povezan s višim uspjehom u čitanju.
- **Više prosječno postignuće u čitanju i pozitivniji stavovi češće su zabilježeni u odnosima međusobnoga osnaživanja.** Rezultati istraživanja PIRLS 2021 pokazuju pozitivan odnos između samopouzdanja učenika u vlastite vještine čitanja i višega prosječnog uspjeha u čitanju. Njihove se samoprocjene vrlo dobro podudaraju s rezultatima PIRLS-a: 43 % učenika izjavilo je da su „vrlo samopouzdani“ i oni su imali prosječna postignuća blizu visoke referentne razine (541), dok je 22 % onih koji su izjavili da „nisu samopouzdani“ jedva postiglo srednju referentnu razinu (475). Uživanje učenika u čitanju povezano je s višim prosječnim postignućima, no većina samo „donekle voli” ili „ne voli” čitati.

Svi pet provedenih PIRLS-ovih istraživanja trendova čitalačke pismenosti rezultat su bliske suradnje zemalja sudionica, a uključivali su i tisuće suradnika diljem svijeta. IEA i Bostonški koledž i nadalje će predano pružati podršku zemljama u poboljšanju njihovih obrazovnih sustava te osiguravati svim učenicima pristup visokokvalitetnomu obrazovanju. Izvješće *Međunarodni rezultati istraživanja PIRLS 2021* pruža važne uvide u trenutačno stanje poučavanja čitanja. Također, ono može poslužiti kao temeljni izvor informacija obrazovnim djelatnicima, kreatorima obrazovnih politika te istraživačima širom svijeta kako bi se pratio oporavak obrazovnih sustava od pandemije COVID-19.

Za više informacija o objavi međunarodnih rezultata, ranijemu pristupu izvješću *Međunarodni rezultati istraživanja PIRLS 2021* ili za dogovaranje intervjua s nekom od sljedećih osoba:

dr. Dirk Hastedt, izvršni direktor IEA-e

dr. Thierry Rocher, predsjedatelj IEA-e

profesori dr. Ina V. S. Mullis i dr. Matthias von Davier, izvršni direktori Međunarodnoga istraživačkog centra TIMSS i PIRLS u *Lynch School of Education* na Bostonskome koledžu, molimo obratite se ovdje:

Katie Hill

Voditeljica za odnose s medijima

k.hill@iea.nl +31 6 23 366 076

IEA Amsterdam

Keizersgracht 311 | 1016 EE Amsterdam | The Netherlands

www.iea.nl

Napomene urednicima:

Molimo vas na društvenim mrežama koristite se oznakama #PIRLS, #20YrsPIRLS i #PIRLS2021.

O Međunarodnom istraživačkom centru TIMSS i PIRLS na Bostonskome koledžu

Istraživanje PIRLS koordinira Međunarodni istraživački centar TIMSS i PIRLS u *Lynch School of Education* na Bostonskome koledžu u bliskoj suradnji s IEA-om i nacionalnim centrima zemalja sudionica. Istraživanja TIMSS (engl. *Trends in International Mathematics and Science Study*) i PIRLS osnovni su ciklusi IEA-inih istraživanja kojima se prate postignuća u trima temeljnim područjima: matematički, prirodoslovju i čitanju.

O IEA (*International Association for the Evaluation of Educational Achievement*)

Osnovano 1958. godine, IEA je neovisno međunarodno udruženje nacionalnih istraživačkih institucija, vladinih istraživačkih agencija, znanstvenika i analitičara koji rade na istraživanju, razumijevanju i poboljšanju obrazovanja diljem svijeta. IEA provodi opsežna istraživanja u različitim područjima koja uključuju matematiku, prirodoslovje, čitanje, građanski odgoj i obrazovanje, predškolski odgoj i obrazovanje te obrazovanje učitelja. Povezivanjem istraživanja, politika i praksi podržavamo zemlje u boljem razumijevanju učinkovitih praksi u njihovim obrazovnim sustavima te razvoju politika utemeljenih na dokazima kako bi se poboljšalo obrazovanje.